

Nummer 343

– Nyhetsmagasinet Syre

fredag, 1 mars 2019

Dela:

Zoom
Djurrättsrörelsen under förändring

Radar
Balkan trötta på korruption

Radar
Det svenska klimathyckleriet

Energ
”Ibland får man bara spegla sig i all skit”

Innehåll

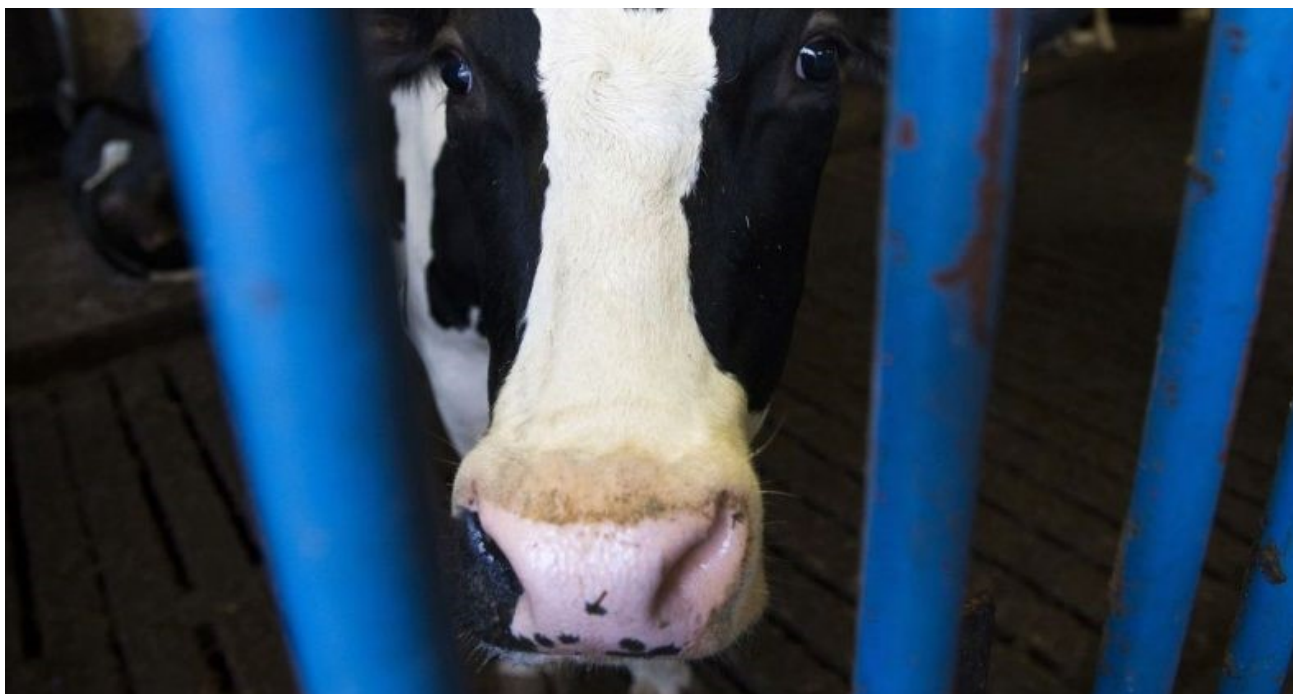
Glöd

Ledare
Våras det för basinkomst?

Under ytan
Den mediala osynligheten – fallet miljö och djurrätt

Vi använder cookies för att förbättra användarupplevelsen. [Läs mer här](#)

Glöd – Under ytan

Den mediala osynligheten – fallet miljö och djurrätt

Dela artikeln: ²⁰

Medierna släpar efter i sin bevakning av djurrätt och miljö och klimat, menar Lisa Gålmark på veckans Under ytan. Hon efterlyser utbildningssatsningar i djurrättens samhälleliga betydelse.

Hur kan vi göra för att inte förtrycka djuren? Medier och myndigheter behöver utbildas, skriver Lisa Gålmark. Foto: Henrik Montgomery/TT

Lisa Gålmark

Att välja en vegoburgare är en droppe i havet jämfört med kraftfulla politiska insatser mot de väldiga men medialt osynliga utsläppen i stål- och cementindustrin” menade nyligen en av de större morgontidningarna på svenska språket (DN 24/2).

svenska språket (DN 24/2). [Läs mer här](#)

Resonemanget ville lyfta det futila med vars och ens enskilda val i jämförelse med tyngden i de näringslivsmässiga och politiska besluten: Vad är en vegomåltid jämfört med den enorma cement- och stålindustrins miljöförstörande kraft?

Kvinnligt kodat

I tankefiguren framstod ett enskilt val inom den historiskt feminint kodade och individuellt uppfattade matsektorn som självklart försumbar i jämförelse med de historiskt maskulint kodade väldiga stål- och betongsektorerna.

Ja, exemplet är lika försåtligt som det är talande: Om fokus är privata beslut i förhållande till beslut inom näringslivet - varför då jämföra en enskild produkt med den totala produktionen i en annan bransch?

Varför inte jämföra valet av vegoburgaren med dess egen bransch, det vill säga produktionen i de globala industrier som enligt FAO och UNDP släpper ut mest växthusgaser, utgör en av de två till tre största faktorerna bakom världens stora miljöproblem och största enskilda faktor bakom den snabbt krympande biologiska mångfalden?

Kort sagt: Varför inte belysa individbeslut kontra företagsbeslut i en bransch som utgör den globalt största riskfaktorn och som med alla dess onödiga negativa verkningar gör stål- och cementindustrin till en i sammanhanget marginell sektor?

Att miljö- och klimatkrisen kräver omställningar inom många områden och att enskilda val sammantaget kan skapa, alternativt sänka, en hel bransch har annars börjat bli allom bekant: havet består av droppen i havet multiplicerad. Det lilla och det stora är förbundna. Både den enskilda och den totala dimensionen har betydelse i förändringsprocesser.

Därför lyder frågan snarare: I vilken grad har journalister och politiker och beslutsfattare och näringsliv uppfattat de världsomfattande animalieindustrierna som högst angelägna att ställa om? Är de på väg att ta bort skygglapparna - se min artikel i Arbetaren från 2007, "Climate, grub and politics", eller kommer de, som DN-artikeln föreslog, hellre att ägna sig åt stål- och betongfallet?

Här finns anledning att fundera: Varför är kritisk journalistik om

Syfte

animalieindustriernas förhållanden för andra varelser och dess effekter på natur och klimat och allas våra livsbetingelser alltså så osynlig i medierna? Är svaret att animaliejordbruket inte bara innebär naturförstörelse utan också massförstörelse av djur och att detta brott mot människans medvarelser är en lidandekatastrof som berör hela samhället och kräver omedelbar omställning?

Och att en sådan insikt inbjuder till granskning av mediernas historiska och nutida ansvar: Hur har olika medier tidigare i historien bevakat de sociala rörelserna - arbetarrörelsen, kvinno/feministrörelsen, solidaritetsrörelsen, homorörelsen, funkisrörelsen, antirasismrörelsen, flyktingrörelsen, miljörörelsen, djurskydd- och djurrättsrörelsen?

Mediernas ansvar

De aktiva som bildat och ingått i dessa rörelser kan vittna om det djupt meningsfulla i arbetet, men även om personliga sociala och ekonomiska kostnader i form av mångårigt sämre bemötande, diskriminering och mobbning av dem själva och deras anhöriga. Oftast under de större mediernas medverkan alternativt kompakta tystnad.

Ett faktum som rimmar illa med att samhället har dessa aktiva människor att tacka för sin demokratiska utveckling: fler röster som skapat utrymme och status åt sig och andra, erkännande av tidigare osedda gruppers existens och villkor, förändrade och förbättrade förhållanden, en allmänt tryggare och friare social miljö.

Framåtsyftande processer förutan vilka samhället i dag vore mindre demokratiskt, mindre fredligt och sämre att leva och verka i. Ändå saknas journalistiska reportage, utredningar och forskning om hur sociala rörelsekämpar historiskt och i dag blir behandlade i vardagen, i arbetslivet, i politiken och av medierna.

Djurrättsrörelsens kamp mot animalieindustrierna och djurplågeriet är ett tydligt exempel: varför granskar inte de stora medierna sämrebehandlingen på förskolor, skolor, arbetsplatser av kollegor och kamrater, som med sig själva som exempel förordar alternativ till djurförtryck, djurplågeri och miljöförstöring?

Vi använder cookies för att förbättra användarupplevelsen. [Läs mer här](#)

Saklig utbildning Syfte

Och till den vidare dimensionen: Hur kommer det sig att rörelsens krav inte behandlas som politiska frågor av betydande vikt? Hur ser kopplingen ut mellan frågornas mediala osynlighet och det sena uppvaknandet till klimatkrisen som nu samhället, näringslivet och enskilda ställts att tackla? Ja, vilket ansvar har de stora medierna för förseningen av klimatet som nyhet och politisk fråga?

Exakt hur mycket bättre läge hade världen befunnit sig i om djurrättsrörelsens och miljörörelsens krav belysts seriöst, nyfiket, maktanalytiskt - i tid?

Som tur är, är ännu ingenting försent. Men medierna behöver hjälp. En uppgift värdig djurrättsrörelsens stora organisationer, exempelvis Förbundet Djurens rätt och Djurrättsalliansen: att tillsammans med studieförbunden erbjuda saklig utbildning för journalister i djurrätt, utbildning för jurister i djurrätt, utbildning i djurrätt för poliser och försvarsmakten och rättsvårdande myndigheter, nämnder och ombud, utbildning i djurrätt för lärare och skolledare, kuratorer och terapeuter, utbildning i djurrätt för politiker: vad är djurrätt närmare och hur kan samhället undvika att regelmässigt förtrycka varelser i kategorin djur? Hur ingår djurrätt i den skyndsamma omställning som krävs för att nå ett klimatmässigt, miljömässigt och socialt hållbart samhälle och en dito värld? På vilket sätt är förverkligad djurrätt en förutsättning för långsiktig mänsklig överlevnad?

Lisa Gålmark är historiker och författare. Ett par av hennes böcker är Djurrätt (1998) och Feminist declaration sustainable human and nonhuman development and innovation (2014). Foto: Privat.

Kategorier:

[Glöd](#)[Under ytan](#)

Taggar:

[Djurrätt](#)[Genus](#)[Klimat](#)[Medier](#)[Miljö](#)[Utbildning](#)

Dela artikeln:

20

Debatt

Ge oss mod att bryta elitismen

Debatt

Förbered grönalternativt listsamarbete 2022

Debatt

Paneien: Vill du se rök fria stadsdelar i Sverige?

Vi använder cookies för att förbättra användarupplevelsen. [Läs mer här](#)